

Sarajevo, 18.03.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.03.2019.- 15.03.2019.

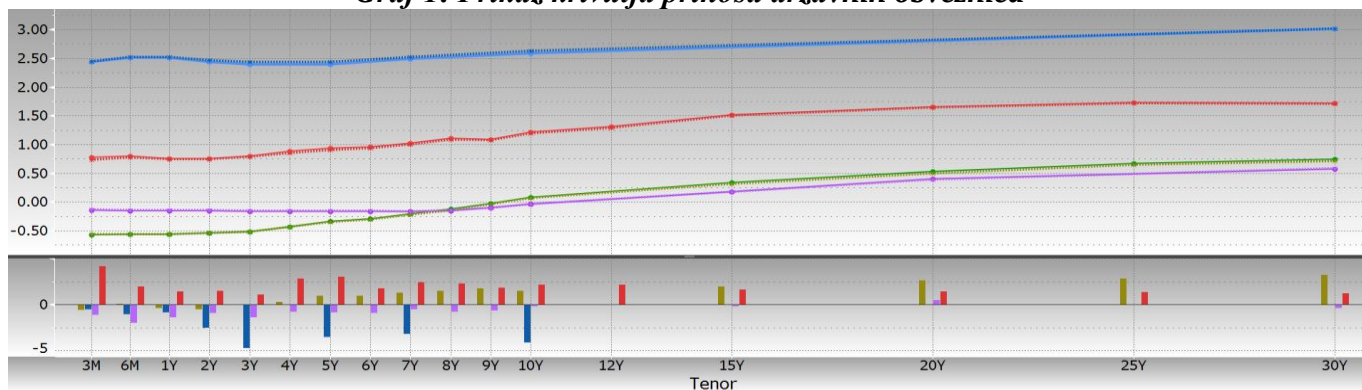
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19
2 godine	-0,53	-	-0,54	2,46	-	2,44	0,75	-	0,76	-0,15	-	-0,15
5 godina	-0,35	-	-0,34	2,43	-	2,40	0,91	-	0,94	-0,15	-	-0,16
10 godina	0,07	-	0,08	2,63	-	2,59	1,19	-	1,21	-0,03	-	-0,03

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.3.19	-	15.3.19
3 mjeseca	-0,525	-	-0,540
6 mjeseci	-0,568	-	-0,567
1 godina	-0,536	-	-0,545

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.03.2019. godine (pune linije) i 08.03.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan. Prinos desetogodišnjih obveznica je na kraju tjedna zabilježio blagi rast na 0,084%, nakon što je početkom tjedna smanjen na novu najnižu razinu od listopada 2016. godine (0,055%). Prinosi italijanskih obveznica, također, nisu zabilježili bitnije promjene u usporedbi s prethodnim tjednom. Njemački Ifo institut je posljednji u nizu koji je objavio pesimistične prognoze rasta, prema kojima se u tekućoj godini očekuje gospodarski rast Njemačke od 0,6%, što je skoro duplo manje u odnosu na prethodne prognoze (1,1%), te predstavlja najslabije očekivane performanse gospodarstva u posljednjih šest godina, a rezultat je slabije inozemne potražnje za industrijskim proizvodima i drugih problema s kojima se izvoznici suočavaju usljed pada globalne potražnje. Ipak, iz Ifo instituta očekuju da će slabiji rast biti privremen, te su prognoze rasta GDP-a za 2020. godinu povećane na 1,8%, jer se očekuje da će snažno tržište rada, umjerena inflacija i nagli rast primanja podržati privatnu potrošnju i tako doprinijeti ukupnom rastu.

Član IV ECB Coeure je izjavio da ECB „vrši prilagođavanje novoj realnosti, a ne mijenja smjer kretanja“, kao i da u ECB sada ne vide znakove recesije. On je dodao da, iako će biti potrebno duže vrijeme da inflacija dostigne ciljanih 2%, sada ne postoji potreba za ponovnim uvođenjem kupovina obveznica. Glavni ekonomista ECB Praet je izjavio da su negativne kamatne stope i dalje snažan instrument za

dostizanje ciljeva cjenovne stabilnosti ECB. On je dodao da su sporedni učinci nadmašeni pozitivnim učincima uvjeta financiranja za kompanije i kućanstva, kao i da je ECB na putu dostizanja inflatornog cilja, a da to još uvijek zahtijeva podršku monetarne politike. Član UV ECB Rehn je izjavio da se čini da je međuovisnost ekonomskih aktivnosti i inflatornih pritisaka usporila proteklih godina. Ukoliko se ovaj fenomen pokaže kao trajan, Rehn smatra da bi to doprinijelo slabijem utjecaju monetarne politike na inflaciju putem agregatne potražnje. On je dodao da iako je ECB upotrijebila alatke bez presedana s ciljem rasta inflacije, nije došlo do materijalizacije željenih rezultata, a očekivanja oko cjenovnog rasta nastavljaju da se smanjuju, što je zabrinjavajuće.

Ministarstvo financija Njemačke je upozorilo da je bankarski sektor Italije duže razdoblje izložen strukturnim problemima, uključujući visoke razine loših kredita. Iako je većina najvećih italijanskih banaka već premašila ili se nalazi blizu toga da premaši ciljeve smanjenja loših kredita, ECB smatra da je razina ovih kredita u eurozoni i dalje isuviše visoka.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	15,2	14,5	14,3
2.	Tekući račun - Njemačka (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	18,0	18,3	23,1
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SIJEČANJ	-2,1%	-1,1%	-4,2%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	-3,3%	-3,3%	-2,7%
5.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	SIJEČANJ	-	-1,2%	-4,7%
6.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SIJEČANJ	-	0,1%	-3,2%
7.	Promjena broja zaposlenih – Francuska (tromjesečno)	IV tromjesečje	0,1%	0,2%	0,1%
8.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromjesečno)	IV tromjesečje	10,5%	10,6%	10,3%
9.	Maloprodaja – Španjolska (G/G)	SIJEČANJ	1,0%	0,8%	0,6%
10.	Stopa inflacije – EZ	VELJAČA	1,5%	1,5%	1,4%
11.	Temeljna stopa inflacije – EZ	VELJAČA	1,0%	1,0%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Njemačka	VELJAČA	1,7%	1,7%	1,7%
13.	Stopa inflacije – Francuska	VELJAČA	1,5%	1,6%	1,4%
14.	Stopa inflacije – Španjolska	VELJAČA	1,1%	1,1%	1,0%
15.	Stopa inflacije – Italija	VELJAČA	1,2%	1,1%	0,9%
16.	Stopa inflacije – Austrija	VELJAČA	-	1,5%	1,8%
17.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-	2.358	2.327
18.	GDP – Irska (tromjesečno)	IV tromjesečje	-	0,1%	0,9%

SAD

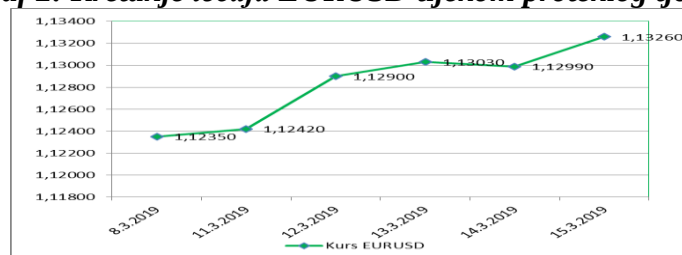
Protekli tjedan u SAD obilježila su događanja oko trgovinskih pregovora s Kinom. Naime, trgovinski predstavnik SAD Lighthizer je izjavio da je došlo do napretka u trgovinskim pregovorima s Kinom, od koje se i dalje zahtijeva da napravi strukturne promjene u ekonomiji, te je istaknuo da SAD moraju zadržati prijetnju da će povećati carine kako bi osigurale da Kina ispoštuje sve dogovore. Istodobno, predsjednik SAD Trump je naglasio zabrinutost zbog mogućnosti povlačenja iz trgovinskog sporazuma te je predložio da se samit s predsjednikom Kine odloži do postizanja konačnog dogovora. S obzirom na navedeno, potpisivanje sporazuma o okončanju trgovinskog rata između ove dvije zemlje neće se realizirati ovog mjeseca te se očekuje da će to biti najranije idućeg mjeseca, a moguće da bude prolongirano i do lipnja. Istodobno, ulaganja Kine u američke vrijednosne papire su tijekom siječnja povećana na 1,13 bilijuna USD. Naime, Kina, koja je i dalje najveći inozemni investitor u vrijednosne papire SAD, u prosincu je investirala 1,12 bilijuna USD, što je blagi skok nakon šestomjesečnog pada. Predsjednik Feda Powell je izjavio da ekonomsko usporavanje u Kini i Europi te druga globalna pitanja trenutno predstavljaju najveće rizike za perspektivu ekonomije SAD.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	VELJAČA	1,9%	1,9%	2,0%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	VELJAČA	1,6%	1,5%	1,6%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	VELJAČA	0,4%	0,1%	-0,4%
4.	Iskorištenost kapaciteta	VELJAČA	78,5%	78,2%	78,3%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	VELJAČA	0,1%	-0,4%	-0,5%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9.OŽUJKA	225.000	229.000	223.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	10. OŽUJKA	-	60,8	62,1
8.	Obujam maloprodaje (M/M)	SIJEČANJ	0,0%	0,2%	-1,6%
9.	Porudžbine trajnih dobara P	SIJEČANJ	-0,4%	0,4%	1,3%
10.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	SIJEČANJ	0,5%	1,3%	-0,8%

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1235 na razinu od 1,1326, što predstavlja povećanje od 0,81% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je protekao u znaku glasovanja vezano za sporazum o Brexitu. Početkom tjedna Velika Britanija i EU su ponovo revidirale pojedine stavke sporazuma o Brexitu, u dijelu granice s Irskom, ali takav plan ponovo nije prihvatio Parlament Velike Britanije. Na glasovanju u utorak, Parlament je odbio prijedlog premijerke May za Brexit glasujući sa 391:242 protiv sporazuma. Glasovanje je održano ponovo u četvrtak kada je odlučeno da će se Brexit odgoditi, a odluka je podržana sa 412:202 glasa, u korist odlaganja Brexita. May sada želi da Parlament ponovo glasuje o njenom sporazumu o povlačenju uoči samita EU lidera koji se održava 21.-22. ožujka. Ovo glasovanje je produžilo Brexit za 30. lipnja ukoliko Parlament odobri prijedlog premijerke May do 20. ožujka. Ukoliko Parlament ne odobri prijedlog premijerke May, Vlada Velike Britanije će tražiti dalje odlaganje Brexita u odnosu na originalni datum koji je određen za 29. ožujka. Navodno, EU bi tražila jasnu svrhu za ovo produženje te bi produženje nakon 30. lipnja moglo zahtijevati da Velika Britanija participira u izboru Parlamenta EU u svibnju.

Jedan od članova MPC BoE Haskel je izjavio da je malo vjerojatno da će poslovne investicije u Velikoj Britaniji zabilježiti značajan rast, čak i ukoliko se u Parlamentu odobri sporazum o Brexitu. Istraživanje koje je proveo „New Financial“ o pitanju utjecaja Brexita na financijske kompanije je pokazalo da će preko 275 financijskih kompanija izmjestiti aktivu u vrijednosti od 1,2 bilijuna USD, kao i tisuće zaposlenika iz Velike Britanije u EU, što će koštati oko 4 milijarde USD. Među ciljanim mjestima za realokaciju, Dublin je trenutno najpopularniji, a u koji bi se moglo alocirati 100 kompanija, potom, u Luksemburg bi se moglo alocirati 60 kompanija, Pariz 41 kompanija, Frankfurt 40 i Amsterdam 32 kompanije. Osnivač i menadžer New Financiala je izjavio da će poslovi nastaviti da se prelijevaju iz Londona u EU, dok će više aktivnosti biti provedeno kroz lokalne podružnice. Ovo će reducirati utjecaj Velike Britanije na EU bankarstvo i financije, smanjit će porezne prihode od financijske industrije, kao i izvoz financijskih usluga u EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	SIJEČANJ	-12,200	-13,084	-12,686
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SIJEČANJ	-1,3%	-0,9%	-0,9%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	SIJEČANJ	-1,9%	-1,1%	-2,1%
4.	Građevinski sektor (G/G)	SIJEČANJ	-0,2%	1,8%	-2,4%
5.	GDP (M/M)	SIJEČANJ	0,2%	0,5%	-0,4%
6.	Uslužni sektor (M/M)	SIJEČANJ	0,2%	0,3%	-0,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,86303 na najnižu razinu od svibnja 2017. godine (0,85209), dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3015 na razinu od 1,3290.

JAPAN

Krajem prošlog tjedna održana je sjednica MPC BoJ na kojoj nije bilo izmjena aktualne monetarne politike. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da ne vidi potrebu za promjenom ciljne razine inflacije od 2%, te je istaknuo da će vjerojatno trebati više vremena da se dostigne ista. Također, Kuroda je naglasio da je činjenica da su izvoz i proizvodnja u Japanu pogođeni usporavanjem globalnog ekonomskog rasta, ali da domaća potražnja i dalje raste.

Proteklog tjedna objavljena je vijest da Vlada Japana u ekonomskom izvješću za ožujak razmatra smanjenje procjena rasta japanskog gospodarstva, s obzirom na to da su izvoz i tvornička proizvodnja zabilježili pad zbog usporavanja potražnje iz Kine. Naime, Vlada je u veljači priopćila da se ekonomija oporavlja, ali da su slabi podaci o korporativnom raspoloženju, kapitalnim izdacima i izvozu pokazali da trgovinski rat između SAD i Kine utječe na izgleda za japansku ekonomiju. Ekonomski analitičari su, prema rezultatima Bloombergovog istraživanja, smanjili prognoze stope GDP-a za ovo tromjesečje na 0,3% s prethodno prognoziranih 1,2%, dok su prognoze za stopu inflacije ostale nepromijenjene te se u ovoj i narednoj godini prognoziraju stope od 1,0% i 1,3% respektivno. Istodobno, rezultati istraživanja Ministarstva financija Japana za većinu japanskih kompanija koje su postavile planove za novu fiskalnu godinu su pokazali da kompanije planiraju da smanje kapitalne troškove za 6,2% u tekućoj fiskalnoj godini, što je znatno niže u odnosu na povećanje od 7,4%, koje je zabilježeno u fiskalnoj 2018. godini.

Prema podacima TIC-a, objavljenim krajem prošlog tjedna, Japan je i dalje ostao drugi po veličini inozemni investitor u američke vrijednosne papire, nakon Kine, te su ta ulaganja u siječnju povećana na 1,07 milijardi USD u odnosu na 1,04 milijarde USD, koliko su ista iznosila u prosincu.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	VELJAČA	2,4%	2,4%	2,3%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	VELJAČA	2,1%	2,1%	2,1%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	VELJAČA	0,7%	0,8%	0,6%
4.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	VELJAČA	-	-29,3%	-18,8%
5.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	SIJEČANJ	-0,3%	0,4%	-0,5%

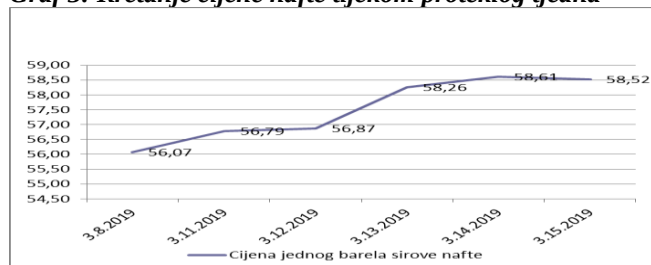
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 124,88 na razinu od 126,27. JPY je, također, deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 111,17 na razinu od 111,48.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,07 USD (49,91 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila rast i približavala se najvećem tjednom rastu u posljednjih mjesec dana. Početkom tjedna Saudijska Arabija je priopćila da planira produžiti značajno smanjenje ponude nafte, dok su opći nacionalni problemi u Venecueli izazvali kolaps u proizvodnji nafte, što je utjecalo na rast cijene ovog energenta. Nakon toga, podaci su potvrdili da je došlo do neočekivanog pada zaliha nafte u SAD u momentu kada su svjetski proizvođači ukazali da tragaju za planom produženja smanjenja ponude te je cijena jednog barela sirove nafte povećana na razinu preko 58 USD po barelu, prvi put od sredine studenoga 2018. godine. Cijena nafte je krajem tjedna nastavila da održava rast, osobito nakon što su svjetski proizvođači nafte ukazali da će raspravljati o proširenju obvezivanja na smanjenje proizvodnje s ciljem ublažavanja globalne prezasićenosti ovim energentom. Tajništvo OPEC-a je pozvalo proizvođače nafte da nastave s naporima usmjerenim na prevenciju viška ponude u ovoj godini, s obzirom na to da se zalihe konkurenata povećavaju brže od svjetske tražnje.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,52 USD (51,67 EUR), te je na tjednoj razini zabilježen snažan rast ovog energenta od 4,37%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

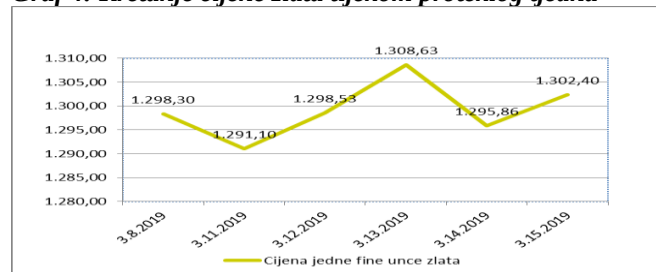

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.298,30 USD (1.155,59 EUR).

Cijena jedne fine unce zlata u ponedjeljak je zabilježila smanjenje nakon što je administracija SAD priopćila da je i dalje optimistična vezano za postizanje trgovinskog sporazuma s Kinom. U naredna dva dana cijena zlata je bilježila rast pod utjecajem neizvjesnosti zbog Brexita, kao i usporenja inflacije u SAD, koji su potakli tražnju za ovim plemenitim metalom. Ipak, nakon što je Parlament Velike Britanije u četvrtak glasovao za produženje članka 50. Ugovora o EU, cijena zlata je zabilježila smanjenje. Pod utjecajem deprecijacije USD i povećane potražnje za sigurnijim investicijama usljed globalnih neizvjesnosti, cijena zlata u petak je ponovo zabilježila rast razine preko 1.300 USD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.302,40 USD (1.149,92 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.